

<p>УХВАЛЕНО вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди протокол № 4 від «30» червня 2020 року</p>		<p>Система управління якістю у ХНПУ імені Г.С. Сковороди</p> <p>ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p> <p>АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КОМПАРАТИВІСТСЬКИХ ДОСЛІДЖЕНЬ</p>	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО В.о. ректора Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди Ю. Бойчук</p> <p>від « 1 » липня 2020 р..</p>
---	---	---	---

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КОМПАРАТИВІСТСЬКИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

(назва навчальної дисципліни)

рівня вищої освіти	<u>третього (освітньо-наукового)</u> <i>(назва рівня вищої освіти)</i>
галузь знань	<u>01 Освіта/Педагогіка</u> <i>(шифр і назва галузі знань)</i>
спеціальність	<u>011 Освітні, педагогічні науки</u> <i>(код і назва спеціальності)</i>
освітня програма	<u>Освітні, педагогічні науки</u> <i>(шифр і назва)</i>
Шифр за навчальним планом	<u>1.9</u>

Розробники програми: **Боярська-Хоменко А.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри історії педагогіки і порівняльної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Рецензенти: **Друганова О.М.** – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри історії педагогіки і порівняльної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;

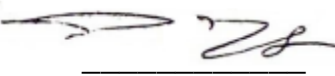
Єрмакова Т.С. – доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та іноземної філології Харківської державної академії дизайну і мистецтв

Обговорено та рекомендовано до затвердження Науковою радою університету протокол № 4 від «26» _червня_ 2020 року.

Голова ради

_____
(підпис) (Ю. Бойчук)
(прізвище та ініціали)

Завідувач відділу
аспірантури та докторантури
(підпис)

_____
(прізвище та ініціали) (І. Разуменко)

1. Пояснювальна записка

Програма нормативної навчальної дисципліни «**Актуальні питання компаративістських досліджень**» складена відповідно до освітньої програми підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Предмет вивчення навчальної дисципліни є процес навчання та виховання у різних країнах світу

Міждисциплінарні зв'язки: філософія, історія, культурологія, педагогіка, історія педагогіки, загальна педагогіка, педагогіка вищої школи, психологія, соціологія, педагогічний менеджмент, історіографія, фізіологія, основи державного та міжнародного права

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Актуальні питання компаративістських досліджень» є забезпечення умов для формування здатності особи розв'язувати комплексні задачі у професійній (викладацькій) і дослідницько-інноваційній діяльності, що передбачає осмислене застосування положень і методів гуманістичної педагогіки з урахуванням принципу компаративізму, створення цілісних новацій для подальшої професійної практики.

Завдання: у результаті вивчення навчальної дисципліни «Актуальні питання компаративістських досліджень» здобувач освіти повинен

опанувати компетентностями:

ІК здатність на основі концептуальних методологічних знань здійснювати аналіз педагогічних явищ, процесів, конструювати нові цілісні знання, ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в науково-дослідницькій, педагогічній діяльності з урахуванням національного і світового досвіду;

ЗК1 здатність розкривати евристичний потенціал сучасного людинознавства; розуміти ідеї філософії освіти з урахуванням глобалізаційних процесів; узагальнювати досвід теоретичної рефлексії щодо актуальних освітніх проблем і ситуацій;

ЗК4 здатність обґрунтовувати культурно-антропологічні смисли та ідеї Європи, питання інтеркультурної комунікації та антропологічного виміру мультикультуризму, а також національних традицій у контексті інтернаціоналізації та становлення культури суспільства знань;

ЗК8 здатність розуміти загальносвітовий і національний контексти розвитку вищої (університетської) освіти, ціннісні смисли та пріоритетні напрями реформування вищої освіти в Україні та враховувати їх у практичній діяльності;

ЗК10 здатність виявляти прогресивні освітні ідеї світової та вітчизняної педагогічної спадщини, порівнювати, виокремлювати цінні доробки дослідників, аналізувати їх і творчо використовувати у професійній діяльності;

ФК11 уміння проводити історико-педагогічний аналіз джерельної бази досліджуваної проблеми, переосмислювати знання й досвід, представлені в історико-педагогічному та компаративному дискурсі, застосовувати їх у власному науково-педагогічному дослідженні, визначати перспективи творчого використання;

ФК14 інтегровані знання з історії педагогіки, порівняльної педагогіки, інноватики в галузі освіти, методології науково-педагогічного дослідження.

Результати навчання:

ПРН1 – продемонструвати знання онтології, гносеології, основних напрямів історико-філософської думки, класичної та сучасної, вітчизняної і світової філософії;

ПРН2 – аналізувати філософсько-антропологічні і культурно-антропологічні чинники; застосовувати філософські принципи, поняття і категорії для обґрунтування наукових і освітніх проєктів, визначення соціокультурних чинників авторського дослідження;

ПРН3 – вести діалог і полілог на засадах професійної етики наукового співтовариства; застосовувати термінологію галузі наукового дослідження, виконувати письмовий переклад та письмовий анотаційний переклад текстів з дотриманням принципів академічної доброчесності;

ПРН13 – критично оцінювати існуючі системи освіти і програми виховання, досвід професійних практик, представлених в історико-педагогічному дискурсі;

ПРН14 – здійснювати оригінальне історико-педагогічне/експериментальне/ компаративістське дослідження, оперувати різними методами й засобами дослідницької діяльності, прийомами збирання, систематизації та обробки інформації, інтерпретації отриманих результатів;

ПРН15 – застосовувати перевірені часом наукові положення представників світової та української педагогічної думки у власних дослідженнях і професійній діяльності, сприяти їх популяризації в суспільстві.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 4 кредити ЄКТС 120 годин.

2. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

Модуль 1. Теоретичні питання компаративної педагогіки

Тема 1. Порівняльна педагогіка як наука та навчальна дисципліна

Тема 2. Методологія компаративістських досліджень

Тема 3. Компаративістські дослідження у контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів в освіті

Тема 4. Аналіз джерельної бази у порівняльно-педагогічних дослідженнях

Тема 5. Структура компаративістських досліджень

Модуль 2. Аналіз дидактичного та методичного забезпечення неперервної освіти у компаративістських дослідженнях

Тема 6. Здійснення аналізу дидактичних та методичних засад дошкільної та загальної середньої освіти в провідних країнах світу

Тема 7. Здійснення аналізу організації професійно-технічної та вищої освіти в провідних країнах світу

Тема 8. Дослідження особливостей освіти дорослих в провідних країнах світу

Тема 9. Порівняльно-педагогічні дослідження процесу виховання у провідних країнах світу

Тема 10. Здійснення аналізу дидактичних та методичних засад організації навчання обдарованих дітей та дітей з особливими освітніми потребами

Тема 11. Дослідження особливостей педагогічної підготовки у провідних країнах світу

3. Засоби діагностики успішності навчання

Під час вивчення дисципліни «Актуальні питання компаративістських досліджень» заплановано:

- поточний контроль у формі співбесід та евристичної бесіди;
- виконання самостійної позааудиторної роботи;
- підсумковий контроль у формі заліку.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання залік у формі співбесіди

5. Рекомендована література

Базова

1. Боярська-Хоменко А.В. Освіта дорослих в країнах центральної та Східної Європи: ретроспективний аналіз. Харків : Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди; «Мітра», 2019. 376с

2. Курс лекцій з порівняльної педагогіки / за заг.ред. чл.-кор АПН України, проф. Г.В. Троцько. – Харків, 2007. – 264 с.

3. Наливайко Д.С. Україна очима Заходу. Київ: Грамота, 2008. – 232 с.

Допоміжна

1. Боярська-Хоменко А.В. Значення гамбурзької декларації освіти дорослих для країн Центральної та Східної Європи. Збірник праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди «Теорія та методика навчання та виховання»: зб. наук. пр. / За заг. редакцією член-кор. НАПН України А.В. Троцько. – Харків, 2017. – Вип. 42. – с. 19–27

2. Боярська-Хоменко А.В. Особливості підготовки майбутніх вчителів в Оклендському університеті. Збірник праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди «Теорія та методика навчання

та виховання»: зб. наук. пр. / За заг. редакцією член-кор. НАПН України А.В. Троцько. – Харків: ХНАДУ, 2017. – Вип. 41. – с. 14–21

3. Боярська-Хоменко А.В. Реалізація Україною програм ЮНЕСКО щодо освіти дорослих. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [гол.ред.: М.Т. Мартинюк]. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. – Вип.1. – С. 27–36

4. Боярська-Хоменко А.В. Розвиток педагогічної теорії в галузі освіти дорослих у країнах Центральної та Східної Європи (перша половина ХХ століття). Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія Педагогіка і психологія. Дніпро, 2019. с. 161–169

5. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 12 груд. 2019 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, Жешув. ун-т, Пед. ун-т Чендус. ун-ту ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук та ін.]. – Харків : Мітра, 2019. – 446 с.

6. Троцько А.В., Глушич В.В. Актуальні питання виховання підлітків у школах США. Харків : ХНАДУ, 2016. 168 с.

Інформаційні джерела для вивчення дисципліни

<http://www.mon.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України;

<http://www.pu.ac.kharkov.ua/> – Сайт Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;

<http://nbuv.gov.ua/> – Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського;

<http://www.dnpb.gov.ua/> – Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського;

<http://korolenko.kharkov.com/> – Сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В.Г. Короленка;

<http://www.osvita.org.ua/> – Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном;

<http://guonkh.gov.ua/> – Офіційний сайт Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації;

<http://www.gumer.info/> – Библиотека Гумер – гуманитарні науки